

SLOVENSKÝ ŽIVNOSTENSKÝ ZVÄZ

Spája nás remeslo

V Bratislave dňa 19.04.2018

List č.: 040/190418-Bell

Vážený pán predseda vlády SR,

dovoľte mi prezentovať Vám **štúdiu a závery prieskumu o vplyve digitalizácie a aspektov Priemyslu 4.0 na malé a stredné podniky**. Táto štúdia vznikla za podpory Medzinárodného vyšehradského fondu a v spolupráci štyroch asociácií podnikateľov z krajín V4, vrátane Slovenského živnostenského zväzu.

Zámerom štúdie bolo vytvoriť pomocou prieskumu komplexný obraz tejto témy. Naša predstava, že **prebiehajú mimoriadne zmeny a ich realizácie sa čoraz viac zrýchľujú a že môžu do veľkej miery ovplyvniť predovšetkým život mikropodnikov, rodinných a malých podnikov**, sa ukázala byť pravdivou. Konferencia, ktorá sa konala v rámci projektu dňa 17. novembra 2017 v Budapešti preskúmala problematiku Priemyslu 4.0, digitalizáciu a technologické inovácie z hľadiska mikropodnikov, rodinných a malých podnikov, pretože práve v tejto oblasti cítila najväčší nedostatok priestoru.

Pod Priemyslom 4.0 je treba chápať predovšetkým aplikáciu digitalizácie, technologických inovácií a robotických technológií. V rámci toho sa projekt zamerával na problematiku digitalizácie. Zistilo sa, že **digitalizácia nie je možnosťou, ale je nezvratným procesom**. Všetci si toho boli vedomí, ale došlo k rozdeleniu názorov **na rozsah, v akom by bola pre malé podniky potrebná**. Rozhodujúcim názorom bolo to, že je závislá od druhu profesie. Existujú profesie, ktoré sa bez nej nezaobídu, ale aj profesie, ktoré sú viac spojené s fyzickou prácou, kde je menej potrebná. Trendy však naznačujú, že tento proces, digitalizácia a robotika, všetky odtiene technických inovácií, sa zaradia do všetkých oblastí života. Niektoré profesie zaniknú, avšak s neuveriteľnou rýchlosťou sa zároveň objavia nové profesie. Takže v budúcnosti by digitálnymi zručnosťami mali disponovať ako malé podniky, tak aj veľké podniky. Je však sporné, o akú úroveň zručnosti by sa malo jednať.

Žiaden z podnikov sa nevyhne tomu, aby svoju činnosť nemusel do určitej miery digitalizovať, ale určite nie je jedno, čo bude musieť pre to urobiť, koľko sa toho bude musieť naučiť a čo to bude stáť. Zákonodarcovia musia venovať pozornosť tomu, aby legislatívu nepripravovali len so zreteľom na veľké spoločnosti, pretože by tým mohli zničiť malé podniky. Každá krajina má však zásadný záujem udržať konkurencieschopnosť svojich malých podnikov.

Jednotný názor mali malé podniky na to, že **digitalizácia a rozvoj marketingu sú drahé, a malé podniky na to nemajú dostatok finančných prostriedkov**. Za pozornosť stojí napríklad údaj z Nemecka, podľa ktorého len 30% firiem má svoje webové stránky.

Finančné problémy boli jasne formulované. Jedná sa tu o také výdaje, na ktoré **najmenšie podniky nie vždy majú prostriedky**. V oblasti digitalizácie a technologickej inovácie pre rodinné podniky a mikropodniky **by bola veľmi potrebná tzv. pozitívna diskriminácia**. Táto pozitívna diskriminácia bola formulovaná aj v zákone o malých a stredných podnikoch.

osloviť aj zákazníkov, ktorých doteraz nedokázali. Môžu lepšie získať prehľad o ich ekonomickom potenciáli a dokážu lepšie osloviť mladšie generácie. Získanie určitých zručností a úrovne digitalizácie je vyžadované aj zákonmi a nariadeniami, pretože takto budú musieť komunikovať s orgánmi v budúcnosti. Dokonca aj v prípade špecifickej práce môžu digitalizované nástroje a stroje tiež poskytovať technickú pomoc malému podniku.

Projekt skúmal v krajinách V4 národné stratégie s Priemyslom 4.0 v oblasti digitalizácie. Vo všetkých štátoch V4 a aj v pozvaných krajinách už existuje takáto stratégia. Prieskum medzi podnikmi ukázal, že mikropodniky, rodinné a malé podniky vedia o týchto stratégiách len veľmi málo, alebo nevedia o nich vôbec. Prieskumy sa týkali aj toho, či **sa tieto stratégie venujú problémom mikropodnikov, rodinných a malých podnikov**, alebo sa začali zaoberať touto otázkou len v segmente veľkého priemyslu. Správy krajín V4 ukázali, že **tieto stratégie sa primárne zaoberajú makroekonomickými a podnikovými aspektmi a orientáciou na export. Ukázalo sa, že u mikropodnikov, rodinných a malých podnikov je v súvislosti s celou digitalizáciou skutočne veľký nedostatok informácií.** Odstránenie tohto nedostatku je dôležitou prioritou v nadchádzajúcom období, a profesijné organizácie s dobrovoľným členstvom by sa mohli do toho lepšie zapojiť v rámci koordinovaného podporovaného programu.

Najmä z nemeckých a talianskych správ, bolo vidieť, že už boli vypracované aj konkrétne akčné plány zahrnuté do národných stratégií, vykonávanie týchto akčných plánov už začalo a **figurujú v nich už aj mikropodniky, rodinné a remeselné podniky.**

Pokiaľ ide o akčné plány, projekt sa tiež snažil **preskúmať osvedčené postupy.** Napríklad v Nemecku bude zriadených 20 takzvaných excelentných centier pre služby a poradenstvo v krajine a jedno z nich bude venované malým remeselným podnikom. V Taliansku je pozoruhodnou iniciatívou, že na národnej úrovni bol zavedený takzvaný voucher v hodnote 10.000 eur, ktorý možno použiť na nákup hardvéru a softvéru, alebo na zaplatenie odborníkov. Tu musia spoločnosti prispieť k nákladom 50 percentami. Na úrovni provincií bol pre takéto investície zriadený systém dotácií vo výške 6 000 eur. Okrem toho bolo v Taliansku na provinčnej úrovni zriadené osobitné stredisko služieb pre sektor MSP, pre konzultácie a služby. Organizácie v krajinách V4 tiež súhlasili s tým, že digitalizácia je oblasťou, v ktorej sa vyskytnú rozsiahlejšie úlohy, a bude potrebné posilniť spoluprácu.

Veríme, že aj tento podklad prispeje k obratu vo vnímaní potrieb malých a stredných podnikov v oblasti digitalizácie a transformácie smerom k Priemyslu 4.0.

Slovenský živnostenský zväz je pripravený spolupracovať s Vašou inštitúciou pri realizovaní nástrojov podpory digitalizácie v MSP. Štúdia je publikovaná aj na webovom sídle našej organizácie www.szz.sk.

S pozdravom

Ing. Miriam Belušová
Generálna sekretárka SZZ

Vážený pán predseda vlády SR
Ing. Peter Pellegrini
Úrad vlády SR
Nám. Slobody 1
813 70 Bratislava